

**Puussiat tigummiartakktat plastikkit aamma plastikkimik tunisassiat
ataasiaannarluni atugassat atorneqartarneri pillugit Namminersorlutik
Oqartussat nalunaarutaanut tunngatillugu maleruagassat.**

Allakkiaq puussiat tigummiartakktat plastikkit aamma plastikkimik tunisassiat
ataasiaannarluni atugassat atorneqartarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat
nalunaarutaanni (matuma kingorna plastikkinut nalunaarut) maleruagassat
paasiuminarnerulernissaannut ikiutissatut atuutissaaq.

Nalunaarusiami siunertat pingaarnert pingasuupput:

1. puussianik plastikkinik tigummiartakkanik tunniussisarnermut
maleruagassiuussineq
2. plastikkinik tunisassiat ataasiaannarluni atugassat ilaannik
eqquassinissamut inerteqquteqarnermik atuutsitsilerneq
3. plastikkinik tunisassianik oxo-mit asiutinneqartartunik
inerteqquteqarnermik atuutsitsilerneq

Allakktat ulluat: 07-07-2022
Suliap normua: 2021 - 16746
Allagaatip ilisarnaataa:
20142090

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqarasuaat: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Puussiat tigummiartakktat:

Nalunaarummi puussiat plastikkit pingasut akornanni immikkoortitsisoqarpoq.
Puussiat plastikkit issussusii, tassalu puussiat plastikkit pitsaassusii malillugit
agguarneqarput.

1. *Puussiat plastikkit tigummiarfillit, 30 mikrometerinik
annerusumilluunniit silissusillit*
Puussiaq plastikki taanna niuertarfissuarni tuniniagaavoq, aammalu
nioqqutissanik immerlugu assartuutitut atorneqartarluni. Puussiat
taamaattut plastikkinut nalunaarut nutaaq manna tunngavigalugu
akeqanngitsumik tunniunneqarsinnaajunnaarput. Akiliisitsilluni
tunniunneqarsinnaapput.

Puussiat taamaattut issunerusumik sanaajupput, arlaleriarlunilu
atorneqarsinnaallutik. Atoqqitassatut naleqqupput.

2. *Puussiat tigummiartakktat plastikkit tigummiarfillit, 30 mikrometerinit
saannerusut*
Puussiat tigummiartakktat, 30 mikrometerinit pingaartumik takeaway-inik
tuniniagalinnit, pisiniarfinniilluunniit mikisunit, namminneerlutik
puussianik tunisassioortitsisanngitsunit atugaasutut ilisimaneqarput.
Puussiat taamaattut qajannartuupput, qaqutiguinnarlu
atoqqinneqarsinnaallutik. Plastikkinut nalunaarut naapertorlugu puussiat
taamaattut akeqanngitsumik imaluunniit akiliisitsilluni
tunniuteqqusaanngillat.
3. *Puussiat tigummiartakktat plastikkit oqitsuaqqat tigummiveqanngitsut, 15
mikrometerinit saannerusut*

Puussiat plastikkit taamaattut niuertarfissuit naatitanut immikkoortuini imaluunniit akiliisitsisarfiup isuani nioqqutissanik poortuutitut atorneqartartutut ilisimaneqarput. Plastikkinut nalunaarut nutaaq naapertorlugu puussiat taamaattut tunniunneqaqqusaanngillat, tassani eqqiluisaarnissaq imaluunniit nerisassanik tamaangaannartitsinaveersaarnissaq eqqarsaatigineqanngippat. Oqaatsip “eqqiluisaarnissaq eqqarsaatigalugu”-p atorneqarnerani, puussiat oqitsuaqqat inuussutissat bakterianinnissamut illersornissaat eqqarsaatigineqarpoq. Plastikkit saattut taamaattut inuussutissanut pooqanngitsunut, naatitanut, paarnanut, neqinut aalisakkanullu atorneqarsinnaapput, kisianni akiliisitsisarfimmi nioqqutissanik poortuutitut atoqqusaanngillat. Puussiat nioqqutissat atorneqarfissaattut eqqarsaatigineqartut saniannut inissinneqassapput.

Oqaaseqatigiit “inuussutissanik tamaangaannartitsinissaq pinaveersaartillugu”-p atorneqarnerani inuussutissat poortuutaat aserorsimatillugit puussiat poortuutitut nutaatut atorneqartarnissaat eqqarsaatigineqarpoq.

Puussiat eqqaavissat, qerititanut puussiat, plastfoliat puussiallu imusat allat aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat. Taakku nioqqutissanik tunisassianilluunniit tuniniaavinnit ataasiakkaarlugit tunniunneqartarunik aalajangersakkamut ilaatinneqassapput.

Puussiat plastikkit tigummiartakkat tunniunneqarnerini pissutsit qanoq ittuuneri aammalu siunertat suuneri apeqqutaasussaavoq.

Puussiat plastikkit tigummiartakkat assigiinngitsut pingasuusut assingi

Suussuseq 1

Suussuseq 2

Suussuseq 3

2. Tunisassiat plastikkit ataasiaannarluni atuqassat:

Nalunaarut tunisassianik plastikkinik ataasiaannarluni atuqassanik arlalinnik tuniniaanissamut inerteqquteqarnermik imaqarpoq. Tunisassiat plastikkit ataasiaannarluni atuqassat inerteqqutigineqartut tunisassiaapput, amerlanertigut

imaani sinerissamilu avatangiisinut pisartut. Tunisassianik plastikkinik ataasiaannarluni atugassanik inerteqqutaasunik inerteqquteqalernerminingutitisoqarunnaassaaq.

Tunisassiat plastikkit ataasiaannarluni atugassat uku inerteqqutaalissapput, aammalu tunineqarsinnaajunnaassapput akeqanngitsumilluunniit tunniunneqarsinnaajunnaassallutik:

- 1) Vapindit
- 2) Nerinermi atortut
- 3) Puuguttat
- 4) Milluartaatit
- 5) Imeruersaatinut aalaterutit
- 6) Ballonit ipui
- 7) Inuussutissanut puut, polystyren-imik eqitsitamik sanaat
- 8) Imerfiit, polystyren-imik eqitsitamik sanaat
- 9) Tiitorfiit, polystyren-imik eqitsitamik sanaat, aammalu taakkununnga simiit matullu ilaatinneqarput.

Inerteqqut nr. 1 aamma 4 atortut nakorsaanermut atorneqartussaagaangata atuutsinneqassanngillat. Vapindit milluartaatillu plastikkit nakorsaanermut atorneqartut taaneqarnerini nappaatinik suussusersiniarnermi, pinaveersaartitsinermi, nakkutilliinermi, suliaqarnermi anniarnaveersaartitsinermilu imaluunniit ajoqusernemi innarluuteqarnernilu iluaqutissatut inunnut atugassatut aalajangiunneqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq. Vapindit nakorsaanermut atorneqartut ataasiaannarluni atugassatut ilusiligaapput.

Nalinginnaasumik teknikkik bakteriatanngitsut atornissaannut oqilisaassiniarluni immikkut ilusiligaasarput, ataatsimullu isigalugu:

- nakorsaanermut atugassaaneri ersarissumik nalunaaqutsersimassapput
- amerlanertigut bakteriatanngitsutut tuniniagaassapput
- vapindit takinerussapput qajannaannerussallutillu
- isuisa illuatungiinnaat vat-itaqassapput
- tuniniaasarnermik inuussutissarsiuteqartut aqqutigalugit peqqinnissamik suliaqartunut toqqaannartumik tunineqartassapput siaruarternaqartassallutilluunniit, soorlu vapindiussapput, pinerluttulerinermi teknikkimik, nakorsaanermik ilisimatusarnermik siunertaqarfiusunut tunniunneqartartut atorneqartartulluunniit, taakkulu ilaatigut inunniit pigisalluunniit qaaviniit tappiorannartunik, cytologiimut tunngasunik DNA-mullu tunngasunik misissueqqissaarinissaq, siunertaralugu tigusernarmut atorneqartassapput.

Inerteqqut nr. 7, 8 aamma 9 tunisassianut *polystyren-imik eqitsitamik* sanaanut tunngasuuvoq. Atortut taamaattut aamma flamingo-tut ilisimaneqarput. Inerteqquteqalernerup kingunerisaanik inuussutissanut puunik, imerfinnik tiitorfinnilluunniit taamaattunik atortoqarluni sanaanik tunisisoqarsinnaajunnaassaaq tunniussisoqarsinnaajunnaassallunilu.

Tiitorfiit takeaway-inik, soorlu juice-nik kaffinik erngerluni imerneqartussanik tunisinermut atatillugu atorneqartarput.

Imeerfiit poortuutaapput, aammalu atuisunut assartorneqartussatut, tunniunneqartussatut tunineqartussatullu inuussutissanik tunisassiortut poortuiffigisartagaat.

Inuussutissanut puussat inuussutissanut poortuutaapput matullit matoqanngitsulluunniit, inuussutissanut:

- tunisiffiusumi nerinissamut imaluunniit angerlaatassanut naatsorsuutigineqartut,
- toqqaannartumik neriffiusinnaasut,
- annerusumik iliuuseqarani nerineqarnissamut piareersimasunut.

Inuussutissat erngerluni nerineqarnissamut naleqquttut, soorlu qaqqortarissat, sandwichit, yoghurtit, salatit igaallu, paarnat naatitallu.

Erseqqissaatigineqassaaq, inuussutissanut puut, amerlasuujulluni nerisassanik imaluunniit kisimiilluni nerisassanut, ataaseq sinnerlugu immikkoortuitut tunineqartut inuussutissanut puutut, tunisassiatut plastikkitut ataasiaannarluni atugassatut isigineqanngimmata.

Inuussutissanut puut, polystyren-imik eqitsitamik sanaat

Imerkik

Tiitorfik

3. Plastikkit oxo-mit asiutinneqartartut:

Plastikkit oxo-mit asiutinneqartartut aamma plastikkinik uumassusilinnit asiutinneqartartutut taaneqartarput.

- Tunisassiaq asiujartuaarnerminut atatillugu plastikkit sequnnerinik ajoqutaasunik katagaasartoq paasinarsisimavoq.
- Plastikkit oxo-mit asiutinneqartartut plastikkiupput nalinginnaasut, saffiugassat tarajuinik annikitsunik akuneqarnerminni pinngortitami plastikkip asiujartorneranut sukkatsisitsisartoq aammalu plastikkit sequnnerinik katagaatitsisartoq.

Plastikkinut nalunaarutip nutaap atuutilerneratigut plastikkit oxo-mit asiutinneqartartut inerteqqutaalissapput, plastikkip avatangiisinut ajoqutaasarnera peqqutigalugu.

